

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw mr.drs. M.A.M. Adriaansens
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Internetconsultatie

Briefnummer
22-121198

Onderwerp
Reactie op voorstel voor wijziging van
het Besluit elektronische deponering
handelsregister in verband met de
uitbreiding van de verplichting tot
elektronisch deponeren

Den Haag
24 juni 2022

Telefoonnummer
070-3490414

E-Mail
eijkelenboom@vnoncw-mkb.nl

Geachte mevrouw Adriaansens,

VNO-NCW en MKB-Nederland hebben met belangstelling kennis genomen van het voorstel voor wijziging van het Besluit elektronische deponering handelsregister in verband met de uitbreiding van de verplichting tot elektronisch deponeren (hierna: wijzigingsbesluit). Graag maken wij van de mogelijkheid gebruik om hierop te reageren.

VNO-NCW en MKB-Nederland zijn voorstander van het stimuleren van breder gebruik van *Standard Business Reporting* (SBR) door ondernemingen. VNO-NCW en MKB-Nederland menen dat het standaardiseren van financiële informatie van ondernemingen vele voordelen heeft zoals het verbeteren van de vergelijkbaarheid van bedrijfseconomische gegevens, bijvoorbeeld via benchmarking, en het voorkomen van fouten waardoor de kwaliteit van de bij het Handelsregister gedeponeerde informatie toeneemt. Daarnaast biedt standaardisering voordelen bij financiële informatieverschaffing aan (overheids-)instanties als Belastingdienst en CBS omdat dezelfde data door verschillende partijen gebruikt kan worden. Digitaal deponeren past volgens VNO-NCW en MKB-Nederland in onze steeds verder digitaliserende samenleving.

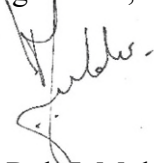
VNO-NCW en MKB-Nederland vragen in deze consultatiereactie kort gezegd aandacht voor:

- (i) Het belang van een pilotfase voorafgaand aan de inwerkingtreding zodat alle betrokken partijen in de rapportageketen de gelegenheid krijgen zich goed op deze wijziging voor te bereiden door middel van deponering op vrijwillige basis. Met een pilotfase kunnen onduidelijkheden tijdig worden verhelderd en eventuele fouten voorafgaand aan verplichtstelling worden verholpen. VNO-NCW en MKB-Nederland verzoeken om de datum van inwerkingtreding uit te stellen wanneer een reëel risico bestaat dat een pilotfase in het geding komt.
- (ii) De onwenselijkheid dat middelgrote groepsmaatschappijen waarvan het groepshoofd een grote rechtspersoon of uitgevende instelling is op basis van het wijzigingsbesluit mogelijk al eerder dan op of na 1 januari 2023 verplicht worden elektronisch te deponeren.
- (iii) Beter inzicht in de verwachte regeldruk. De nota van toelichting bevat slechts een verwijzing naar schattingen uit 2015 maar geeft geen inzicht in het werkelijke effect van eerdere wijzigingen in SBR waardoor de betrouwbaarheid van de passage over regeldruk beperkt lijkt.

Bovenstaande kernpunten en enkele andere punten worden in de bijlage bij deze brief nader toegelicht.

Graag danken wij u bij voorbaat voor de aandacht voor onze reactie. Uiteraard zijn wij graag bereid tot het geven van een nadere toelichting als daaraan behoefte zou bestaan.

Hoogachtend,

Dr. Rob J. Mulder
Directeur Beleid

BIJLAGE bij brief 22-121198

Pilotfase

VNO-NCW en MKB-Nederland benadrukken het belang van een pilotfase voorafgaand aan de verplichtstelling onder meer vanwege de onbekendheid van grote rechtspersonen met digitale deponering en de omvang van de wijzigingen. In een pilotfase verkrijgen alle betrokken partijen in de rapportageketen de gelegenheid zich goed op deze wijziging voor te bereiden door middel van deponering op vrijwillige basis. Met een pilotfase kunnen onduidelijkheden tijdig worden verhelderd en eventuele fouten voorafgaand aan verplichtstelling worden verholpen.

Blijkens artikel I onderdeel A van het wijzigingsbesluit worden grote rechtspersonen vanaf boekjaar 2023 verplicht om hun jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens langs elektronische weg via SBR te deponeren. Wanneer in 2024 voor het eerst verplicht - over boekjaar 2023 - digitaal gedeponeerd moet worden kan een pilotfase dan ook niet later starten dan medio 2023. In de pilotfase deponeren grote rechtspersonen namelijk op vrijwillige basis over boekjaar 2022. VNO-NCW en MKB-Nederland hebben zorgen over de haalbaarheid van de beoogde datum van inwerkingtreding vanwege de verwachte hoeveelheid werkzaamheden die nodig is om digitaal deponeren praktisch mogelijk te maken. We denken hierbij aan de noodzakelijke aanpassingen van het Handelsregister en de totstandkoming van de taxonomieën. Die werkzaamheden moeten op tijd afgerond zijn om voorafgaand aan de inwerkingtreding een pilotfase te kunnen faciliteren.

Het is VNO-NCW en MKB-Nederland op dit moment onvoldoende duidelijk of de beoogde planning haalbaar is. VNO-NCW en MKB-Nederland verzoeken dan ook om de datum van inwerkingtreding uit te stellen wanneer een reëel risico bestaat dat de voorbereidingen medio 2023 nog gaande zijn. Dit om een pilotfase te kunnen garanderen.

Middelgrote groepsmaatschappijen

Blijkens het wijzigingsbesluit vervalt de huidige uitzondering voor, kort gezegd, middelgrote groepsmaatschappijen waarvan het groepshoofd een grote rechtspersoon of uitgevende instelling is.¹ Deze groep ontbreekt in de voorgestelde aanpassing van artikel 2 van het wijzigingsbesluit dat de verplichtstelling op of na 1 januari 2023 voor grote rechtspersonen bevat. Dit heeft tot gevolg dat elektronische deponering voor middelgrote groepsmaatschappijen waarvan het groepshoofd een grote rechtspersoon of uitgevende instelling is, direct bij inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit verplicht wordt in plaats van op of na 1 januari 2023. VNO-NCW en MKB-Nederland vragen om het wijzigingsbesluit aan te passen zodat elektronische deponeringsverplichting voor middelgrote groepsmaatschappijen waarvan het groepshoofd een grote rechtspersoon of uitgevende instelling is in lijn is met de grote rechtspersonen.

¹ Deze uitzondering is opgenomen in artikel 4 onderdeel c Besluit elektronische deponering handelsregister en geldt voor de rechtspersonen waarop artikel 2:397 lid 1 BW van toepassing is en die in een groep (artikel 2:24b BW) verbonden zijn, indien het hoofd van deze groep een rechtspersoon is die geen rechtspersoon is als bedoeld in de artikelen 2:395a lid 1 BW, 2:396 lid 1 BW of 2:397 lid 1 BW of een uitgevende instelling (art. 1:1 Wft) is.

Regeldruk

VNO-NCW en MKB-Nederland hebben vragen bij de accuraatheid van de toelichting op de regeldruk. In de Nota van Toelichting bij het wijzigingsbesluit wordt verwezen naar paragraaf 6.3.1. uit de Memorie van Toelichting bij de Wijziging van de Handelsregisterwet 2007, het Burgerlijk Wetboek en de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen in verband met deponering van bescheiden in het handelsregister langs elektronische weg (Kamerstukken II, 2014/2015, 34262, 3). In deze Memorie van Toelichting wordt gesteld dat SBR leidt tot een administratieve lastenbesparing van € 8,4 miljoen voor deponeringsplichtige rechtspersonen. VNO-NCW en MKB-Nederland vragen zich af of deze geschatte lastenbesparingen ook daadwerkelijk gerealiseerd zijn.

In de regeldrukpassage wordt bijvoorbeeld nog geen rekening gehouden met de stijging van de totale regeldruk in Nederland en ontbreekt inzicht in de werkelijke kosten van de implementatie van SBR en de invoering van het European Single Electronic Format (ESEF) voor uitgevende instellingen. En ook het voornemen om SBR uit te breiden was destijds nog niet voorzien. VNO-NCW en MKB-Nederland stellen het daarom op prijs wanneer het regeldruk effect nader wordt onderzocht en toegelicht in de nota van toelichting.

Overige punten

Deponeringen op grond van de artikelen 2:403 en 2:408 BW

Geconsolideerde jaarrekeningen die op grond van de artikelen 2:403 en 2:408 BW gedeponeerd worden dienen blijkens het wijzigingsbesluit dat ook via SBR te doen. In de praktijk zal deze verplichting ook betrekking hebben op buitenlandse geconsolideerde jaarrekeningen (van zowel binnen als buiten Europa). Voor buitenlandse jaarrekeningen kan het moeilijker zijn om via SBR te deponeren. VNO-NCW en MKB-Nederland benadrukken dat de verplichting om via SBR te deponeren er in de praktijk niet toe mag leiden dat de toepassing van Nederlandse jaarrekeningvrijstellingen op grond van artikel 2:403 BW en artikel 2:408 BW beperkt wordt. VNO-NCW en MKB-Nederland vragen dan ook - bij de verdere uitwerking van de SBR Standaard – rekening te houden met de praktische implicaties van verplichtingen voor deponeringen via SBR van m.n. buitenlandse geconsolideerde jaarrekeningen op grond van de artikelen 2:403 en 2:408 BW.

Europese ontwikkelingen

VNO-NCW en MKB-Nederland menen dat de volgende zin uit de Nota van Toelichting: “Omdat er in Europa ontwikkelingen zijn die meer rechtspersonen dan uitgevende instellingen gaan verplichten het Europese formaat te gebruiken, krijgt iedere rechtspersoon die bij de KVK de jaarrapportage deponeert, de keuze om te kiezen tussen deze twee formaten.” (p.2) onduidelijk is. Reden hiervoor is dat het Europees formaat eerder (p.1) is gedefinieerd als het European Single Electronic Format (ESEF), ingevoerd voor uitgevende instellingen (Verordening (EU) 2019/8151). De Europese ontwikkelingen omvatten naar alle waarschijnlijkheid de ontwikkelingen rondom duurzaamheidsverslaggeving en het Europese richtlijnvoorstel Corporate Sustainability Reporting (CSRD). Of en zo ja in hoeverre de uit de CSRD voortvloeiende digitale verplichtingen gelijk te stellen zijn aan ESEF is echter onduidelijk. Mogelijk kan voorgaande zin uit de Nota van Toelichting daarom nader gespecificeerd worden zodat duidelijker wordt hoe de keuze voor twee formaten samenhangt met de Europese ontwikkelingen en op welke Europese ontwikkelingen wordt gedoeld.

Overigens onderschrijven VNO-NCW en MKB-Nederland het voorstel voor uitbreiding van SBR omdat het administratieve lasten binnen een concern kan verminderen en Nederland voorbereid op de verplichting uit de CSRD om het duurzaamheidsverslag in XHTML-formaat toegankelijk te maken.

Tekstueel

Terzijde merken VNO-NCW en MKB-Nederland op dat:

- in het voorstel uit artikel I onderdeel D van het wijzigingsbesluit aanvullend op de zinsnede “rechtspersonen als bedoeld in artikel 2, eerste lid” ook het woord “aan” dient te vervallen in artikel 5 Besluit elektronische deponering voor een goed lopende zin;
- op pagina 1 van de Nota van Toelichting ‘het jaarverslag’ staat, dat zou ‘het bestuursverslag’ moeten zijn;
- op pagina 2 van de Nota van Toelichting staat “KVK” en op pagina 3 en 5 “Kamer van Koophandel” staat. In het kader van consistentie lijkt het goed om voor een schrijfwijze te kiezen.
- Op pagina 2 van de Nota van Toelichting in de laatste zin van de eerste alinea onder kopje 3 ‘Markeren (taggen) van gegevens’) wordt verwezen naar ‘het jaarverslag’, onduidelijk is hier of bedoeld wordt op het bestuursverslag of ‘de jaarrapportage’ (zoals het geheel van jaarrekening, bestuursverslag en overige gegevens eerder is afgekort).